

Déli Hírlap

A BÁNSÁG
MAGYARSÁGÁNAK LAPJA

Cikkeink utannyomása a forrás megjelölése nélkül tilos. Kellően íel nem bélyegzett leveleket nem fogadunk el. Kéziratokat nem őrzünk meg és azokat a feladóknak vissza nem küldjük.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pajza I. C. Branyan No. 3, Telefon: 2-52. Felelős szerkesztő: Fodor Gyula. A lap megjelenik minden reggel, kivéve az ünnep és vasárnap utáni napokat

Az államalapító Masaryk tegnap hajnalban meghalt és jövő kedden temetik a prágai várból

Garrigue Tamás, az államgastyán, a csehszlovák köztársaság elnöke, meghalt. Elpihent a kismérfíru, aki megalkotta mesterjéből önállóvá, függetlenné tette. Ő volt az első, aki már jóval a háboru kitérése előtt megindította a csehek önállóságáért, ugyanakkor a külföldi propagandautjainak eredménye, hogy az egykori monarchiában álló nagyhatalmak még a háborúig is a csehek mint szövetséges hatalmat ismerték el. Senki nem vette hazájáért, mint ez a nagy agyú, akinek ravatalánál most az egész nemzet kegyelele virraszt, annak a csehek síró részvéte, amely már éle a legnagyobb tisztességet adta neki azzal, hogy a köztársaság örökévé tette meg. Masaryk nemzete a kitarító hazafíru áldozatkész, legnagyobb emberi erények öröke példája. De nem tagadhatja meg a tisztelget, nagyrabesülés kifejezésen a komor órában a többi nép, amely az ő általa teremtett ország legelső sorában élt. Ez a rendkívül magas, böles munkás, aki a könyv minden tudományán edződött, a tudathat is kitanulmányozhatta önmagát a kisebbségi sorsot, amikor a prolet minden nyomorúságán keresztül a kisebbségi sorsban végül is odáig jutott, hogy egy nagy világváros egyetemeszket kapjon, majd a politika minden vergődve megkötölte a számlát, megkenyerét is. Masaryk átélte a kegyesség, a nyomorúság minden megátalításait és megtanulhatta önmagát is, hogy mit jelent kisebbségben lenni. És ezeknek a tapasztalatoknak a tanulságait akkor sem felejtette el, amikor eljutott a hatalom csuespontjára. Végtelenül szerette a szegényeket és a legnagyobb méltányosság, jogtisztelet érzésével viseltetett a kisebbségek iránt. Ez a szellem esendült ki még két év előtt lemondó iratából is, amikor azt hangoztatta, hogy igazságosságra van szükség minden állampolgárral szemben, tartozzék

tély két oldalára felyonták a fekete lobogót. A kormány azonnal elrendelte a legmélyebb országos gyászt. Amikor kora reggel Csehszlovákiában elterjedt a halálhír, azt mindenütt őszinte részvétellel fogadták. Csehszlovákiában a lapok gyászke-rettben jelentek meg s közlik Masaryk élettrajzát és államférfíru tevékenységének méltatását. Masaryk Tamás 1850 március 7-én született a morvaországi Hodonin kisvárosban. Az elemi iskola és az auspitzi német piarista gimnázium két alsó osztályának elvégzése után szülőinek szegénysége miatt kénytelen volt a tanulást abba-hagyni.

bármilyen nemzetiséghez. Ha nem minden úgy történt, ahogy kellett volna, nem rajta mulik, ő a legjobbat akarta. És ez a mélyesleges, őszinte, mindeneket átölelő jóakarása adja meg neki az igazi államférfíru halhatatlanságot, azt a nem múló tiszteletet, amellyel örökre távozó alakja előtt most mélyen meghajol az egész világ közvéleménye.

Az utolsó éjszaka

Masaryk Tamás kedden hajnalban meghalt. A nyolcvanöt éves, a múlt évben levő agybeteg állapotára, azonban az első hírek után a Lány-kastélyból, beteg államférfíru utolsó hónapja óta, olyan értesítések érkeztek, hogy az erős szervezet ellentáll a betegségnek és javulás állott be. Ez azonban csak átmeneti volt, mert vasárnap Masaryk betegsége válságosabbá fordult, amit az is súlyosított, hogy hétfő reggelre fűdőgyulladás is beállt.

Benes köztársasági elnök a feleségével, valamint Hodzsa Milán miniszterelnök a feleségével, azonkívül a kormány több más tagja is azonnal Lányba sietett és mindvégig

ott maradt. Masaryk hozzátartozói közül legfiatalabbik leánya, Olga, már hetek óta állandóan apja betegágya mellett tartózkodott.

Hétfő este beállott a haláltusa és az orvosok akkor adták ki az utolsó jelentést a beteg állapotáról. Ekkor már bizonyos volt, hogy a volt elnök, aki különben már hétfőn délelőtt vesztette el eszméletét, legfeljebb néhány óráig maradhat életben.

Kedden hajnalban három óra és huszonhét perckor megszünt az érverése, két perc múlva pedig örökre megállott a szív. Az orvosok jelentették a szobában levőknek, hogy a halál bekövetkezett. Valamivel később erről hivatalos jelentést adtak ki. Ugyanakkor a kas-

terjedt a halálhír, azt mindenütt őszinte részvétellel fogadták. Csehszlovákiában a lapok gyászke-rettben jelentek meg s közlik Masaryk élettrajzát és államférfíru tevékenységének méltatását. Masaryk Tamás 1850 március 7-én született a morvaországi Hodonin kisvárosban. Az elemi iskola és az auspitzi német piarista gimnázium két alsó osztályának elvégzése után szülőinek szegénysége miatt kénytelen volt a tanulást abba-hagyni.

Megalakul az új köztársaság

Sokat foglalkozott a politikával és több ciklon keresztül tagja volt az osztrák birodalmi gyűlésnek. Tudományos munkái mellett nagy politikai irodalmi tevékenységet is kifejtett. 1900-ban megalapította a cseh néppártot.

Mint politikus az osztrák-magyar monarchia államj és nemzetiségi kérdését federáció útján kívánta megoldani. Amikor azonban a háboru ki-főrt, megváltoztatta eddigi álláspontját és célján tűzte ki a független Csehország fel-támasztását és Szlovenszko-val való egyesítését.

Természetes, hogy ezzel a programjával nem maradhatott meg a monarchia területén és külföldre ment. Targyalt a nagyjantant kormányával,

Románia is kifejezte részvétét

Masaryk Tamás 1878-ban házasságot kötött az amerikai Garrigue Saroltával, aki 1923-ban meghalt. Legidősebb fia, Herbert, aki festőművész volt, a háboru kezdetén meghalt. Gyermekai közül Alice, aki a bölcsészeti doktora, elnöknője a csehszlovákiai Vörös Kereszt egyesületnek, fia Jan, a csehszlovák köztársaság londoni követe, legfiatalabb leánya, Olga, aki 1891-ben született, külföldi utjain állandóan kísérté atyját és politikai tevékenységében munkatársa

Kovácsinas lett és pedig előbb Bécsben, majd a morvaországi Ceje községben. Az okos fiut ott megismerte egy jólelkü pap, tanitgatta és be-jutatta a brünni német gimnáziumba.

Később Bécsben folytatta tanulmányait, ahol huszonkét éves korában érettségizett. Beiratkozott a bécsi egyetem bölesészeti karára, ahol doktori diplomát szerzett. Több évi külföldi tanulmányut után 1879-ben a bécsi egyetemen tanársegéd, majd 1882-ben a prágai egyetemen rendkivüli, később rendes tanár lett.

majd azután kiment Amerikába, ahol a szlovákság képviselőivel megkötötte az ugynevezett pittsburgi egyezményt.

Politikai álma 1918-ban valóra vált. Megalakult a csehszlovák köztársaság, amelynek első elnökévé 1918 november 14-én Masaryk Tamást választották meg.

Azóta még háromszor is megválasztották, ami ugy volt lehetséges, hogy második elnöki megbízatásának lejártakor külön törvényben mondták ki újból való megválaszthatóságát. 1935 december 14-én azonban meggyengült egészségi állapotára való tekintettel lemondott az elnöki tisztségről és négy nappal később Benes Eduard külügyminisztert választották meg utódjául.

Masaryk végrendeletét holnap bonfják fel a kormány minisztertanácsán. Valószínűleg, hogy ebben temetéséről is intézkedtek. A holttestet bebalzsamozzák, érekeposorsóba helyezik és a Lány-femfő sirboltjában ravatalozzák fel ideiglenesen, ahol a felesége is nyugszik. A koporsót egy-két nap múlva Prágába szállítják, ahol az elnöki palota-

han ravafalozzák fel és nagy gyászpompával ott megy majd végbe a temetés.

A temetés részleteit ugyanok a minisztertanács fogja megállapítani. A temetésen Benes elnök mondja a gyászbeszédet.

A halál bekövetkezése után Masaryk Olga kérésére Maixner dr. kezelőorvos lezárta a halotti szempilláit. Az egyik neves csehszlovák szobrász a volt elnökről halotti maszkot készített. A halotti Masarykot megcsókolta a leánya, utána ugyanezt tette Benes elnök és Hodzsa miniszterelnök.

Masaryk Tamás halála világszeretén őszinte megilletődést váltott ki. Mindenfelől rengeteg részvétlívrat érkezik a csehszlovák kormányhoz és a családhoz.

Bucurestiben a csehszlovák követség palotáján gyászlobogót lenget a szél. Tafaescu miniszterelnök délben megjelent a követségen és a román kormány nevében részvétét fejezte ki. A miniszterelnök azután távirafilag fejezte ki részvétét Masaryk családjának és a cseh kormánynak.

A kormány ma értekezletet tart, amelyen foglalkozik a temetésen való részvétellel. A csehszlovák követségen kitett ívet aláírták a diplomáciai testület tagjai, miniszterek, szenátorok képviselők és számos vezető személyiség.

Lanyban, az elhunyt Masaryk kastélyában egymást érik a részvétlátogatások. Elsőknek jelentek meg Malypre képviselőházi és Soukup szenátusi elnökök, akik a kastélyban jelenlevő Benes köztársasági elnök előtt a törvényhozás két házában részvétét tolmácsolták. Machnyik hadügyminiszter a hadsereg gyászküldöttségét vezette Benes elé. A délelőtti folyamán megjelent Casper prágai hercegérsek és Prága városának küldöttsége. A Masaryk-repülősztag három repülőgépe kedden délelőtt több kört írt le a kastély fölött és virágokat dobott le.

Az eddigi megállapítások szerint a temetés szeptember 21-én, kedden megy végbe a prágai várból. Előzetesen a volt elnök koporsóját három napon át látogathatja a közönség.

A koporsót a temetési szertartás után visszaviszik Lanyba és Masarykot ideiglenesen a felesége mellé temetik. Később döntenek azután az első elnök végleges nyughelye felől.

Valószínű, hogy külön impozáns mauzóleumot emelnek számára.

Genfben a Népszövetség közgyűlésén Aga Khán elnök megilletődött hangon jelentette be Masaryk volt csehszlovák köztársasági elnök halálát.

A gyász jeléül a közgyűlés tagjai öt percen keresztül némán állottak.

Azután Krofta csehszlovák külügyminiszter köszönte meg a Népszövetség részvétét, Lebrun francia köztársasági elnök Masaryk elhalálása alkalmából részvétlívratot küldött Benes elnöknek. Kifejezésre juttatja azt a tiszteletet, amelyet a francia nép mindenkor érzett Masaryk iránt. Egy másik részvétlívratot intézett Lebrun az elhunyt családja felé. Moszcizky lengyel köztársasági elnök szintén meleghangú részvétlívratot küldött Benes elnökhöz.

rényletet.

A francia igazságügyminiszter a bombamerénylők kézre kerüléséről szünetelt a jutalmat tüdőszűrésre Paris Soir a jutalmat a magáról huszonötezer frankkal tüdőszűrésre.

Ötszáz éve élnek a cigányok Európában

A napokban Kassán érdekes ünnepségek fognak lezajlani. A cigányok hagyományaik szerint 500 évvel ezelőtt érkeztek Európába, ezt az évfordulót megünnepelni. A történelem ugyan sokkal régebbi dátumot meg, Simeon franciáknak szerelt jegyzései szerint már 1322-ben a szigetén cigányok, Németország korabeli feljegyzések szerint — telepedtek le. Egy évvel később találjuk őket, 1422-ben Olaszországban, 1427-ben Franciaországban. Azóta ben azt hitték róluk, hogy egy Spanyolországban ma is, egynek nevezik őket. A cigány nyelv hasonlító tanulmányozása során kétségkívül kiderült, hogy India őshazájuk. Legelőször Görögországba, majd elszéledtek a török szüretük, leginkább a mai Bulgáriában ahol erősen hozzáhozzáhozták a néphez. Beszédük szókincse teljesen görög és bolgár szavakkal, Nemeszenések tüntek ki, hanem mint a sók, varázslók, kézősök, Román múlt században földet is szereztek közöttük a városok polgárságát szívdótk. A jubiláris ünnepsége főnösen a lengyelországi cigányoknak nagy számban képviselve, Kwicsek János is, a „cigánykirály”

A munkásnők összerontak egy gyár berendezését. A wim gyertyagyárban felmondtak női alkalmazottak. Ezek felbontották a gyárat. A feldühödött munkásnők szétrombolták a gépeket a gyár berendezésének nagyrészt rendőrségnek csak nehezen sikerült gyárat a teljes összerombolástól menteni.

Az ország egyetlen vendéglátó ipari SZAKLAPJA a

Gazeta

Restaurantilor și Hotelierilor
Vendéglősök és Szállodások Lapja

TIMISOARA I., Strada Caruso 3
megjelenik minden szombaton. Ott kell legyen minden vendégiparos asztalán.

A Népszövetséghez való csatlakozásra szólítják fel a nem tagállamokat

Genfben tegnap tartotta a Népszövetség közgyűlése harmadik ülését. Aga Khán elnök felhívására Avenol főtitkár felolvasta a Népszövetség működéséről szóló terjedelmes jelentését. Utána nyomban megkezdődött a jelentés fölött a vita.

Edwards chilei főmegbízott ki jelentette, hogy szükségesnek tartja felszólítani a nem tagállamokat a Népszövetséghez való csatlakozásra. Akik ezzel ellentétes véleményen vannak, azok el-lenségei a Népszövetségnek. Ajánlja, hogy a csatlakozásra szólítsák fel az Amerikai Egyesült Államokat, Németországot, Japánt, Braziliát és mindazokat a délamerikai államokat, amelyek nem tagjai a Népszövetségnek. Ezek közreműködése nélkül a Népszövetség nem töltheti be teljesen feladatát és önmagát ítéli halálra.

Aga Khán azután bejelentette, hogy az ülést berekeszti, mivel több delegátusnak Nyomba kell utaznia a Földközi tengeri értekezlet záróülésére. A Népszövetség közgyűlése ma tartja legközelebbi ülését.

A Népszövetség tanácsa tegnap Negrin spanyol köztársasági miniszter elnöklése alatt zárt

ülést tartott, amelyen néhány igazgatási természetű kérdést intéztek el. Utána nyílt ülés következett, amelyben az egyes bizottságok jelentéseit tudomásul vették. Eden angol külügyminiszter

a palesztinai kérdésben szólt fel. Ehhez hozzászólt Delbos, Beck és Jordán ujjeländi megbízott. Ors belga megbízott tudomásul vette az angol külügyminiszter magyarozó szavait.

Külföldi terrorszervezet keze irányította a párisi két bombamerényletet

Párisban a hatóságok lázasan folytatják a nyomozást a két bombamerénylet ügyében. A tanúhallgatások során máris érdekes adatok merültek fel. Jelenkezett a rendőrségen egy külföldi származású kereskedő, aki elmondotta, tudott róla, hogy néhány honfitársa Párisban terrorcselekményeket tervez. Hallotta, hogy valami van készülöben, de azt nem tudta, hogy mi. A második tanu egy sofför, aki közvetlenül a merénylet előtt haladt kocsiával a Boisser-utcában és különböző megfigyeléseket tett. Kiderült, hogy a pokolgépeket tartalmazó csomagokat francia küldöncök vitték a két épületbe. Ezek a küldöncök megadták megbízóik személyleírását. A rendőrség reméli, hogy hamarosan sikerül a merénylőket kézre keríteni. A tegnap reggeli párisi lapok je-

lentük, hogy a hatóságok a kormánytól figyelmeztetést kaptak, ne tegyennek a sajtó előtt elhamarkodott közléseket a merénylettel kapcsolatosan. Attól tartanak ugyanis, hogy nemzetközi bonyodalmak támadhatnak. Bizonyos, hogy egy külföldi terrorszervezet keze van benne a dologban, azonban a francia kormány erre vonatkozólag előbb meg akarja szerezni a kétségtelen bizonyítékokat. Egyes lapok a merénylettel Tamburini olasz anarchistát gyanúsítják, aki már két hasonló ügyben volt részes. Azonban titokzatos módon mindig sikerült neki magát kihuzni a hurokból. Tamburinit kiutasították ugyan, de nem bizonyosak abban, hogy Franciaországot valóban elhagyta-e. Lehetséges, hogy titokban Párisban bujkált és most elkövette a kettős me-

Ki a szemét szereti, szemüvegét

ZEISS-PERIVIST
KÉSKEMÉTI

-től veszi

Valkay tánciskolája

szeptember 23-án nyílik meg.

Kurzusok felnőttek és gyermekek részére. Modern tánc, torna, stepp, balett. Artista kiképzés. Információk és beiratkozás mindennap d. u. 4-től fél 8-ig I. Bulevard Reg. Maria 8 (Magyar Ház)

Aláírták a nyoni egyezményt

Berlin és Róma elutasítja Földközi tengeri konferencia határozatait

Ma tegnap délben félegykor a Földközi tengeri konferencián ülésen aláírták a szombat esti határozatokat. Az okmányok Delbos francia külügyminister, a konferencia elnöke mellett, a konferencia elnöke mellett sorra következtek után: Ingran angol és Blondel francia ügyvivőket, akik husz percig tartózkodtak nála. Ezzel kapcsolatosan Rómában az a hír terjedt el, hogy Ciano gróf átadta az olasz választ az angol és francia kormányok jegyzékére, amelyben azok Olaszországot a nyoni

határozatokhoz való esatlakozásra felhívították.

Ezen angol külügyminiszter tegnap este rádióbeszédet mondott, melyben ismertette a nyoni konferencia határozatait. Ciano gróf olasz külügyminiszter tegnap kihallgatáson fogadta Ingran angol és Blondel francia ügyvivőket, akik husz percig tartózkodtak nála. Ezzel kapcsolatosan Rómában az a hír terjedt el, hogy Ciano gróf átadta az olasz választ az angol és francia kormányok jegyzékére, amelyben azok Olaszországot a nyoni

határozatokhoz való esatlakozásra felhívították.

Ez a hír azonban nem bizonyult valósnak. Olasz hivatalos körök kijelentették, hogy az olasz választjegyzéket valószínűleg ma adják át.

A két ügyvivő látogatásának az volt a célja, hogy a nyoni határozatokhoz bizonyos szóbeli felvilágosításokat adjanak és újból közöljék Olaszországgal, hogy az ajtó számára mindenkor nyitva áll.

Végnélküli politikai jóslások

November lesz a döntő politikai események hónapja

A politikai körök élénken foglalkoztatja az általános parlamenti választásokra meginduló küzdelem. Érdekes, hogy a választásokon a Mindent a hazáért nevű jobboldali párt is részt fog venni. Clime mérnök, aki Cantacuzino tábornok betegsége óta a pártot vezeti, Codreanuval együtt hozta meg ezt a határozatot és kimondta, hogy a párt megteremti a rendes kapcsolatokat a többi párttal és a választásokon teljesen a maga erejére támaszkodva vesz részt.

A fővárosi lapok különben naponta részletesen foglalkoznak a politikai helyzettel. A Viitorul, a liberálisok lapja azt írja, hogy a kormány törvényes mandátuma még nem járt le, tehát egyelőre nem lehet szó kormányválságról, vagy kormányutódlás kérdéséről. Az Adeverul úgy látja, hogy a kormány távozásával kapcsolatosan terjesztett időpontok koraiak. A lap megjegyzi, hogy november hónapig nem várható a helyzet tisztázása. November második hetében azonban valószínűleg megelénkül a politikai élet

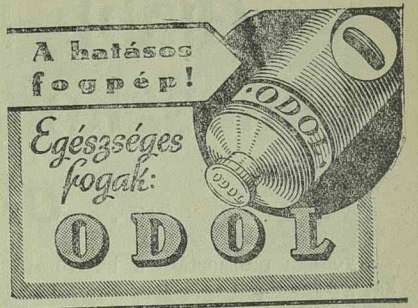
és akkor esetleg sor kerülhet az ellenzéki pártok által már annyit emlegetett kormányváltásra. Az azonban már nem lehet előre megmondani, hogy a kormányválság miképpen fog lefolyni. A Lupta című lap szintén hozzászól a kérdéshez és azt írja, hogy a parlament ülésének megnyitását október 15-től november 15-re fogják halasztani és ezen időszak alatt fontos események várhatók. A lap még hozzáfűzi, hogy a jelenlegi parlamentnek nem lesz már ülészaka és november második felére valószínűleg kiírják a választásokat. Másiképpen ítélik meg a helyzetet a Timpul című lap. Őfelsége Carol király ugyanis kihallgatáson fogadta Tatarescu miniszterelnököt, aki a kihallgatás után visszatért Bucarestbe és ott Inceulet helyettes miniszterelnökkel folytatott tanácskozást. A Timpul szerint kormánykörökben a miniszterelnök királyi audienciája után az a vélemény alakult ki, hogy a parlamentet rendkívüli ülészakra fogják összehívni. Az erre vonatkozó határozatot néhány nap múlva hozzák meg.

A nürnbergi kongresszus véget ért

A bolsevista veszedelemről tartott Hitler záróbeszédet

Nürnbergben véget ért a német nemzeti szocialista párt kongresszusa. A záróbeszédet Hitler Adolf vezérkancellár mondotta. A bolsevista veszélyről beszélt, amelynek célja a világforradalom előidézése. Ez pedig az emberiség civilizációja és kulturája számára a legnagyobb veszedelmet jelenti. Németország és Olaszország már önmaga megvédelmezte magát a veszedelemtől, azonban a többi országot még mindig fenyegetik a moszkvai kommunisták. Szólt azután arról, hogy az orosz fajtól tulajdonképpen távol áll a kommunizmus, amelynek vezetői mind zsidók. A zsidók az egész világon azért akarják a bolsevizmust, mert ural-

kodni akarnak a proletáriátuson. Beszélt azután a spanyol kérdéssel és Németországnak Franciaországhoz való viszonyáról. A nemzeti Franciaországgal — mondotta — a történelem folyamán számos összetűzésünk volt, azonban ennek ellenére mindkét nép mégis a nagy európai népesalád tagja. Németország nem akarja magát gazdaságilag elszigetelni. Ha azonban valaki a bolsevista veszedelmet kívülről akar németországba behurcolni, a birodalomnak van elegendő fegyvere, hogy azt villámgyorsan megghisítsa. Mi az eszméinket nem erőszakoljuk senkire, azonban nem tűrjük, hogy idegen eszméket tukmáljanak ránk.

A kisebbségi tanárok nyugdíjazását követelték a középiskolai tanárok kongresszusán

A középiskolai tanárok Cernautiban kongresszust tartottak, amelynek utolsó napján a középiskolai tanszövetület nacionalizálására vonatkozólag terjesztettek elő határozati javaslatot. A határozati javaslat előterjesztését vita követte, amelynek során számos felszólaló törvényes intézkedéseket követelt a kisebbségi, főleg a zsidó tanárok ellen. Végül is elfogadták a határozati javaslatot, amely a következőket indítványozza:

1. Állami tanár csak vérbeli román lehet.
2. A jelenlegi kisebbségi, különösen képpen a zsidó tanárokat haladéktalanul nyugdíjazza, amennyiben beszámítják nekik a megfelelő szolgálati éveket.
3. A jövőben a kisebbségek és zsidók csak saját felekezeti és kisebbségi iskoláikban lehetnek tanárok. Az állam gyakoroljon szigorú ellenőrzést ezekben az iskolákban.
4. A román állam területén a nemzeti tantárgyakat, tehát a román nyelvet, történelmet, Románia földrajzát, a jogot és a kereskedelmi tudományokat csak vérbeli román tanárok adhassák elő.

Ugyanakkor a középiskolai tanárok egyesülete az összes magániskolák nyilvánossági jogának megszüntetését kéri.

Csárdás és cigányzene közben halt meg egy 90 éves asszony

Különös körülmények között halt meg a csehszlovákiai Töketerében Kurucz Rozália, egy tanító kilencven éves özvegye. Az özvegy minden esztendőben nagy mulatsággal ünnepelt meg névnapját és az idén is számos ismerősét meghívta a névnap ünnepségre. A vendégek vidám hangulatban szórakoztak, Vigan fogyasztották a bort és a cigánybanda zenéjére zűvesen járták a csárdást. A vendégek közül többen még a kilencven éves özvegyasszonyt is megtáncoltatták. Az egyik gyorscsárdás után az özvegyasszony leült a karosszékébe és lehunyta a szemét. A mulatozók azt hitték, hogy az idős asszonyt a fáradtság következtében elnyomta az álm és ezért lassan eltávozva, magára hagyták. Csak néhány órával később találták gyanusnak Kurucz Rozália hozzátartozói a matróna mozdulatlanságát. Ekkor vették észre, hogy a kilencven éves özvegy a névnapján, cigányzene mellett ki-lehelte a lelkét.

**Héregény
- táviratstilusban**

Bebecből jelentik: A „Debre-
mü lap írja, hogy Georges
Kalifornia egyik legna-
ingatlanforgalmi irodájá-
zetője az elmúlt vasárnap
benbe érkezett és a Hegedüs-
zian szállt meg. A panzióban
a volt s a vendég megis-
kelt a panzió igazgatónjé-
éves leányával. Hegedüs
Azonnal beleszeretett a
és még éjszaka 12 órákor
a kezét. Szerdán már
ották az esküvőt és a fiatal
Párisban van nász-
nnt küldött most a leány
táviratot édesanyjának.

ESCU MINISZTER SÜLYO-
Fővárosi jelentés szerint
kvó Anghescu dr. közokta-
sítási állapota az elmúlt éj-
bbodott és ezért éjjel két óra-
t hivat a betegágyhoz.
után javulás állott be a mi-
otában.

Magyar Párt Lipova-lippai tago-
tartotta tisztújító közgyűlését.
eredménye a következő: el-
s Gyula református lelkész,
lnök Ladányi Károly, alelnök
nos, titkár Megyeri István,
re Árpád, ellenőrök Bodor
ntal Vilmos, könyvtáros Tass
salasztmányi tagok Ladányi
sz Frigyes, Hammernik Pál,
sán, Erdős János, Szabó Jo-
s János. A választás után Ele-
a maga és a tisztikar nevében
a megnyilvánult bizalmat,
rtette a magyarság célkitűzé-

nap. Ma van a zsidó vallást
gyobb ünnepe, az Engesztelő
(Kuppurim.) Nevezik még Hoz-
t. Biünbát napjának és a
szombatjának is. Eredete még
i időkre nyúlik vissza és azóta
nden részében élő zsidóság szil-
gartja. Bőjttel és testi sa-
al teszi emlékeztetést minden
z ünnepet, amely ma este ér

pták a vonaton a bőröndjét.
Jon tanító a mehedintime-
ma községből a severin-
bruznic községbe igyekezett.
e a vonaton ellopták a bő-
amelyben ötezer lei értékű
ri volt. A csendőrségnek si-
tolvaját Nanin Constantin
ben Baile Herculanemben

nylt olasz tábornok. A ddis Abe-
szvélhűdés következtében hirte-
galt Carlo Carlini olasz tábor-
legutóbb Dessie környékén vég-
obb tisztogatási munkát. Az el-
bornok benső barátja volt Mus-

rtásos találmány klyótáma-
n. Tel-Avivból jelentik: Egy
ltaláló nagyfontosságú szá-
nt, „kigyókést” terjesztettek
ában Palesztina kolóniáin. A
könnyen alkalmazhatják lai-
a, ha a kigyómarás után nem
hosszu idő. Egy kéznyomással
kivágható a harapás nyo-
madt seb, hanem a testrésze
t is fecskendez a kés, amely
használata során kitűnően be-
„kigyókést” milliószámra ren-
ka trópusok kórházai és mező-
agi telepei.

Élt fiatalok merénylők. A hely-
vényszék szüneti tanácsa most
zött négy fiatalok inas felett,
északot követtek el egy tizenhat
ny ellen. A törvényszék a négy
ott egyenkint egy évi fogházra
az ítélet ellen felebbezést jelentet-
a vádlottak, akiket a törvényszék
ára helyezett.

Házasság irgalomból

Vajjon lehetséges-e egy ilyen házasság is? Egy válópör folyamán vetődött fel e kérdés. A tényállás különben a következő: Egy nemzetközi viszonylatban is elismert sportférfiu életre-halálra udvarolt egy urileánynak és mivel a leány is viszonzta érzelmeit, csakhamar eljegyezte. Az esküvő napja is ki volt tűzve, midőn szerencsétlenség történt. Az ifju jegyesek autókirándulást tettek, a völgyben rosszul vezetett, a kocsi nekiment egy utasúti kilométerkönek, a férfi néhány seb árán meguszta a bajt, a leány azonban hosszú ideig élet és halál között fekiúdt a szanatóriumban, sőt le kellett vágni az egyik lábát. Mit tett ezekután a gavallér völgyben? Visszaküldte a jeggyűrűt annak jelölül, hogy az eljegyzés semmis. Erre a szerencsétlenül járt leány férjhezmenési lehetőségének csökkenése, valamint tényleges kára címén pert indított volt völgyéne ellen. Ítéletre azonban nem került a sor, mert az kijelentette, hogy hajlandó elvenni a leányt. Így is történt, azonban a fiatal férj három heti együttélés után elhagyta feleségét, mire az asszony most már nőtartási keresetet indított férje ellen. A kártérítési per folyamán aztán a férj a következő klasszikus védekezéssel élt:

— Bennem csak a sajnálat élt, mikor adott szavamat beváltottam és elvettem feleségül volt menyasszonyomat. Azt hittem, meg tudok békülni a helyzettel. Sajnos, csalódtam, egy pillanattal sem tudtam feleségemben többé a szerető hitvest látni, előttem csak egy emberi roncs élt, akihez a sajnálaton kívül semmiféle érzés nem fűződött. Nem lehet arra kötelezni egy egészséges, ép férfit, hogy életét egy nyomorék nőhöz kösse.

Így nyilatkozott a nemzetközi viszonylatban is elismert sportférfiu, aki előtt azonban erkölcsiiekben egyáltalában nem vagyunk hajlandók meghajtanj az elismerés zászlaját. Sőt könytelennek vagyunk megállapítani, hogy ő rá nem alkalmazható az a közmondás; ép testben

— **Kánya magyar külügyminiszter** Genfben utazott. Budapestről jelentik, hogy Kánya Kálmán magyar külügyminiszter tegnap délután Bárdossy László bucarestii magyar meghatalmazott miniszter és Csáky István gróf kabinetfőnök társaságában Genfben utazott.

— **Meghalt az utcán. Curelariu** Pavel ötvennyolc éves Caransebeskaránsebesi lakos az utcán hirtelen összeesett és néhány perccel később halott volt. Halálát szívizélhűdés okozta.

— **Edward herceg már elutazott** Budapestről. Windsor Edward herceg a feleségével együtt tegnap elutazott Budapestről és délután Bécsbe érkezett, ahol a Bristol-szállodában vett lakást. Podgyásznak nagyobb részét Enzesfeldbe küldette az ottani Rotschild-kastélyba, ahol a télen át hosszabb ideig tartózkodott.

— **A vidám perron.** A londoni déli vasutársaság a Waterloo pályaudvaron új rendszert vezetett be a várakozó utasok szórakoztatására. Mikor a hangszóró bemondta egy-egy vonat indulását vagy érkezését a két bemondás között zeneszámokat közvetítenek. „Egyelőre csak kísérlet” — jelentette ki az állomásfőnök. — „Ugy tapasztalom, hogy a legjobb hatást a türelmetlenekre a könnyű zene gyakorolja. Legközelebb néhány új operettet iktatunk műsorunkba.”

ép lélek. Ennek az embernek igazán nem irigyelheti senki a lelkét, ha oly gonosz közönnyel tud elfordulni attól, akit egész életére tönkre tett. Valóban példátlan cinizmus a lovagiaság pózában fesselegni, irgalomról, részvétről szavalni, az ép és egészséges férfi nagy életjogát hangoztatni akkor, mikor ő volt az okozója egy szerencsétlen nő minden nyomorúságának.

Ritka csunya jellemi arculatra vet világosságot ez a pör. Hát nem szégyelji magát a nagy nyilvánosság előtt ez az ember, mikor áldozatáról így beszél: előttem csak egy emberi roncs élt, akihez a sajnálaton kívül semmi más érzés nem fűződött? Igen egy elnyomorodott feleség, akit azonban ő tett emberi ronccsá és akivel szemben a lett volna egyetlen kötelessége, hogy minden szeretettel és hitvesi odaadásával elviselhetővé tegye annak a szegény asszonynak életét. Vajjon mit szólna ez a derék férj, ha őt érte volna szerencsétlenség? Nem is a házastársa hibája, gondatlansága folytán? Ha például ronccsá gázolta volna a villamos vagy elvitte volna lábát a vonatot? És az asszony akarna válni az ő érvelését kölcsön kérve: — nem tudom többé elnyomorodott férjemben a szerető hitvest látni? Ugyebár montruózan galád még e gondolat is?

Nos hát ez a pör nem kevésbé galád. A bíróság meg is ítélte a szerencsétlen asszonynak a teljes kerestit összeget. Azonban kellett volna hoznia még egy ítéletet a férj gonosz védekezéséért is. Egy ítéletet, amely sajnós a paragrafusok szerint nem hozható, ellenben kimondandó volna az emberiség mely iratlan törvényei szerint. Vagy legalább is egy társadalmi ítélet volna itt esedékes, amely általános megvetésével sújtja az ilyen embertelen embert, aki ennyire megcsufolja még a házasság szentül fogadott kötelmében is a szív, a jószág, az irgalom legelemibb érzéseit. (F.)

— **Lemondott Pestmegye alispánja.** Budapesti jelentés szerint Erdélyi Loránd Pestmegye alispánja lemondott állásáról. Bárha az alispáni választásra csak januárban kerül a sor, máris találgatják, hogy kik lesznek a jelöltek. Egyes hírek szerint Endre László gödöllői főszolgabíró, aki az utóbbi években sokat szerepelt politikai téren, szintén jelölteti magát.

— **Veszedelemes játék a gyufával.** Caprariu Romulus hét éves fiú a severinmegyei Olosag községben gyufával játszott és közben felgyújtotta az egyik szénaboglyát, amely elégett. A falusi lakosság csak nagy erőfeszítésekkel tudta a tűz továbbterjedését megakadályozni.

— **Angol tanfolyam.** Oppert Géza, a Magyar Párt munkástelepi tagozatának főtitkára ebben az esztendőben is megnyitja ingyenes angol nyelvű tanfolyamát. Az előadások kezdők és haladók számára minden héten hétfőn és csütörtökön este nyolc órákor folynak a Magyar Ház harmadik emeleti termében. A tanfolyam a jövő hétfőn, vagyis szeptember 20-én kezdődik.

— **Délafrika hozzájárul a német gyarmatok visszaadásához.** Pretoriából Londonba érkezett jelentések arról számolnak be, hogy a Délafrikai Unió hajlandó hozzájárulni a német gyarmatok visszaadásához és egy erre vonatkozó általános megegyezést elfogadni. Mindössze azt a feltételt köti ki, hogy az Uniót ezzel kapcsolatosan semmi veszély ne érje.

A hanyagság megbosszulja magát!

Csak a beteg tudja, hogy mily értékes az egészség! Ép ezért — minden tavaszszal és ősszel — Ön is ki kell tisztítsa egész alaposan veséit, a húgyutakat és a hólyagot.

HELMITOL
TABLETTÁKKAL
„Bayer” készítmény.

— **Fiatal magyar újságíró halála.** Cluj-Kolozsvárt huszonhét esztendő koraiban meghalt Kóós Kóvác István hírlapíró. Az elhunyt a magyar kisebbségi újságírásnak értékes munkatársa volt, aki értett hozzá, hogy érdekes mondanivalóit szép formába öltöztesse. Hat hét előtt epebántalmakkal szállították kórházba, de legyengült szervezete még trombózt is kapott, amely általános vérmegezést és halált okozott. Holttestét Zalău-Zilahra szállították és családjának ottani sírboltjában helyezték örök nyugalomra.

— **Revolveres merénylet bosszúból.** Brassov-Brassó állomás épületében vére tragédia játszódott le. Petre Ion vasutat elhelyezték és ez annyira elkésztette, hogy bosszura határozta el magát. Az elhelyezést Borza Simion mérnöknek tulajdonította és ezért felelősségre akarta vonni. A mérnök azonban elutasította a vádakat, mire a vasutas elővette revolverét és ötször rálőtt Borza Simionra, akit súlyos sérülésekkel kórházba szállítottak.

* **Vadászati cikkek, tengelyek, ekék, mezőgazdasági felszerelési tárgyak, mindennemű szerszámok, valamint különböző vasárúk mélyen leszállított áron kaphatók** Scherter Ottó vaskereskedésében, Timisoara-Temesvár, I. kerület.

— **Megérezte halála óráját.** Napolyból jelentik: Caffiero Adelina 80 éves ápolónővér, aki évek hosszú során át nagy önfelelőzással látta el szolgálatát, nemrégiben megjelent a kórház ápolónővéreinek főnöknél és kérte, engedjék meg neki, hogy még egyszer beöltözzék, mert másnap reggel a kolostor első harangszavára Isten elszólítja őt a földről. A főnöknő mosolyogva tett eleget az öreg nővér különös kívánságának. Másnap reggel Adelina nővér az előre megjósolt órában meghalt.

— **Büzbombamerényletek newyorki moziban.** A Manhattan városrészben sorozatos büzbombamerényleteket követtek el. A városrész husz mozijában eddig ismeretlen egyének büz- és könnyeztető bombákat dobtak el, amelyek felrobbanása több embert megsebesített. Azt hiszik, hogy a merényletek mozigépezsek követtek el, mert a munkaadók és a mozigépezsek között már régebbi idő óta bérkérdésekből kifolyólag viszály keletkezett.

Legujabb sport

A RAPID FC GYŐZELME
A fővárosban tegnap a Rapid FC barátságos mérkőzést játszott a Cluj-kolozsvári Victoria együttesével. A mérkőzés nagy küzdelem után a Rapid csapata nyerte meg 4:1 (3:1) arányban. A Victoria két tizenegyest nem tudott kihasználni.

Iskolakönyveket és tanszereket
a tanintézetek igazgatóságának előírása szerint, körzőket, aktatáskákat, füzeteket, töltőtollakat legelőnyösebben dus választékban vásárolhat

MORAVETZ könyvkereskedés

Mics lehet büszke egy férfi?

Berlinből jelentik: A birodalmi vezéren és kancelláron kívül a Führer címet viseli a német nemzet szocialista párt minden alakulatának vezetője. Az Angriff, Göbbels lapja, most megmagyarázza, hogy mit kell vezéren elv (Führertum) alatt érteni. A vezéren elv, olvassuk, legmagasabb fejlődési fokán azt a módszert jelenti, amelynek segítségével egy ember az embertársait tevékenysége révén maga utjára tereli. Három dolog van, olvassuk tovább, amelyekre egy férfi büszke lehet: sikert elérni az életben, hűséges barátokat gyűjteni maga köré és megnyerni a maga számára egy értékes nőt. Ezek az alapelveken kell a pártnak felépülnie legalsóbb tagozataiban is.

— **A lengyel hadsereg őszi gyakorlatai.** Varsói jelentés szerint a lengyel hadsereg őszi hadgyakorlatai hétfőn kezdődtek Pomerániában és tanúságot tesznek a csapatok rátermettségéről. A gyakorlatokon jelen vannak Lettország, Észtország és Finnország vezérkari főnökei is. Rydz-Śmigły larsallt, a lengyel hadsereg főfelügyelőjét, a lakosság mindenütt a legnagyobb lelkesedéssel fogadja.

— **Hirtelen elhalt postafőnök.** Tragikus hirtelenséggel hunyt el Barbu Atanasie, Lipova-lippai postafőnök. Barbu Atanasie rokonai látogatására Aradra utazott, ahol hirtelen rosszul lett és meghalt. A harmincöt éves postafőnököt özvegye, két gyermeke és kiterjedt rokonság kísérelte. Temetése nagy részvét közepette ment végbe.

— **Amerikai szenátorok egymás ellen.** Copeland és Walsh newyorki szenátorok mozgalmat indítottak, hogy hatálytalanítsák Black szenátorok augusztus 12-én a legfelső bíróság tagjává való kinevezését. A mozgalmat azzal indokolták meg, hogy Black szenátor tagja a Ku-Klux-Klan titkos politikai szervezetnek. A Ku-Klux-Klan elnöke a lapokhoz küldött nyilatkozatában kijelenté, hogy Black sohasem tartozott a szervezet kötelékébe.

Színház

Szabadkai és Jávor lesznek az aradi színház magyar igazgatói

Arad város ideiglenes bizottsága már döntött a színházi kérdésben. Az aradi színház bérletére hét pályázat érkezett, később azonban az egyik pályázatot visszavonták. A pályázók a következők voltak: Kozma Hugó tavalyi igazgató, a Román Ujságírók Egyesülete, Jelecuteanu Jon hírlapíró, Szabadkai József és Jávor Alfréd, Szendrei Mihály, Fekete Mihály. Az ideiglenes bizottság vita után úgy döntött, hogy a színházat a Román Ujságírók Egyesületének adja bérbe, amelynek a magyar szezon lebonyolítására Szabadkai és Jávor

igazgatókat ajánlja azzal, hogy a társigazgatók Szendrei Mihályt művezető igazgatónak szerződtesse. Párecz Béla dr. kérelmére jegyzőkönyvbe foglalták, hogy a magyar színtársulat előadásaiért a főbérlo egyesület bért nem kérhet.

Arad most már döntött. Timisoara-Temesvár döntése még ezen a héten következik be. Miként jelentettük, az egyetlen pályázó eddig Szabadkai József színgazgató, aki Jávor Alfréddel együtt kéri a színházat a magyar előadások részére.

— **Adomány.** Az egyik helybeli intézet tisztviselői 220 lejt adományoztak a beteglábu Tóth Marika számára. A pénzt rendeltetési helyére juttatjuk.

— **Serdülő fiúknak és leányoknak** adjunk hetenként legalább egyszer reggel felkeléskor egy-egy kis pohárnyi természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert gyomor-, bél- és vértisztító hatásának gyakran igen fontos eredményeket köszönhetünk. Az orvosok ajánlják.

— **Szerelmes pár a Dnába ölte magát.** Brailában feltűnéseltető kettős öngyilkosság történt. Egy szerelmes pár a dunai kikötő egyik hidjáról a folyamba ugrott és a vízbe fulladt. A holttesteket még nem találták meg, de másnap a víz partjára vetett egy női tászkát, amelyben Signa Paraschiva huszonkét éves leány nevére szóló személyazonossági igazolvány és több üres morfium fiola volt.

— **Troczkij a legnagyobb esendben elhagyta Mexikót.** A Daily Telegraph mexikói tudósítás alapján azt a hírt közli, hogy Troczkij Leó, a szovjet volt hadügyi népbiztosa, a családjával együtt a legnagyobb esendben elhagyta Mexikót. Troczkij ellen tudvalevőleg nemrégiben merényletet kíséreltek meg és ezért elhatározta, hogy elutazik Mexikóból. A lap szerint senki sem tudja, Troczkij hova utazott. Az egyik hír arról tud, hogy Tokióba utazott, ami azonban nem valószínű. Sokkal inkább lehet hinni a másik hírnak, amely szerint Troczkij és családját egy dús gazdag argentinai farmer hívta meg magához azzal, hogy ott teljes biztonságban lesznek.

* **Löbl Böske** ritmikus tornaiskolájában e hó 15-én megkezdődik a tanítás. Beiratkozni délután 5—7 óra közt a régi helyen, Piata Plevnei 3. szám, vagy telefon 11-60.

Árlejtés

A buziási róm. kat. egyház az építendő Katolikus műves, ács és bádogosmunkások 1937 szeptember hó 26-án Érdeklődők a plébániájának, hol a tervek, költségvetések és feltételek felvételre.

* **Budapestre érkezve a Kelevarral szemben a Park Nagymegfalálja a kényelmét. Árak. E lap előfizetőinek 20 szeptemberig.**

Mozi

Greta Garbo önálló főszereplője van. A hírek szerint Garbo megvált a Metro amelynél évek óta egyik a s legjobban fizetett sztárja. A álló filmvállalatot alapít. A filmeknek ezután rendezője lesz, Greta Garbo társi tervei közeli házasságának kapcsolatban. Az egész tót bejárta már a hír, hogy Garbo menynasszony. Állítólag berben tartja esküvőjét Stokowskival, a fildeharmonikusok világhírű karakivél a házasságkötés után utazik világkörüli koncertturné amely egyúttal nászut is lesz.

MOZIK MŰSORA
Szerda, szeptember 15
Apolló-mozi: Kreutzer szonata
Capitol-mozi: A második ifjúság
Tivoli-mozi: A dzsungel király

VISSZAJÖVŐK

REGÉNY

Irta RÉVAY GÉZA

Copyright by Déli Hírlap.

33

Pár napig pihennem kell, kezdem összekavarni a dolgokat és gondolatok hijján néha a magam életéből szedek adatokat.

Nem is fog ártani a pihenés, nagyon nehezen törődöm bele az albérlő egyhangu életébe. Az estéinkint hideg szoba, az örökös papirból vacsorázás kezd már nagyon untatni.

Semmi sem történt. Az a levél bosszantott néhány napig, amelyben Mária azt írta Irmának, hogy mesebeli lovagja, a szigettulajdonos Gusztó végre eljegyezte. Érdekes, nem fájt, nem okozott álmatlan éjszakákat, csak bosszantott, nem is tulsokáig, csak ameddig az ember valami kisebb kellemetlenségféléit elfelejt.

Nyáron meg is esküsznek, — írja — Mária szövögeti a kettőjük jövőjének sorsát, úgy mint ahogyan néhány hónappal ezelőtt még reménykedve beszélt a mi kettőnk eljövendő napjairól. Mária révbe jutott. Ő nem tudott várni, választott, a verebet választotta a holnap tuzokja helyett. Miért ne? Hiszen a veréb igénytelen, kevéssel is beérő szürke kis madár. A verébnek nincsenek vágyai, nincsenek álmái és nem tud magasra repülni... még gondolatban sem. A tuzok sem tud, de a tuzok álmodik, kövérebb falatokról, szabadságról, a tuzok... Hagyjuk ezt, a verebek is lehetnek boldogok.

Valahogy úgy érzem, hogy nemsokára elteszem ezt a paksamétát, a hónapok alatt százoldalakra felgyült írást, elteszem és majd jó néhány esztendő múlva előveszem újra és megkérdezem magamtól,

őszinte voltam-e, úgy volt-e minden, ahogy leírtam, nem csaltam-e meg magamat is?

Gábor sorsa még aggaszt. Nem tudom mit csináljak vele. Nem volna valami épületes befejezés, ha elvettétném vele azt a kis ápolónőt, hiszen egyelőre se állása, se pénze, se hajója...

Napokig mászkálok majd az utcán és keresem a befejezést. Csak happyend ne legyen belőle. Ugyis eleget vagyok most az utcán, de már nem bántanak régi emlékek. Egyik utca olyan, mint a másik, nincsenek meghitt sarkok és nincsenek ismerős fák, oszlopok. A régi plakátokat ujjakkal árasztották el, a régi padokat átfestették, talán még a fák is védettek azóta. Talán az a fa sem a régi már, talán már nem az a kéreg van rajta, amelyhez néhány hónappal ezelőtt odatámaszkodtam.

Hónapok óta nem voltam Irmáéknál sem. Nem akarom, hogy emlékek támadjanak bennem, nem akarom, hogy felriadjon az alvó csecsemő, hogy aztán éktelen sírásával megint belezökkentsen az elmúlt hónapok nosztalgikus hangulatába. Talán jobb is így egyedül, nem tartozni senkinek felelősséggel, mindent megtarthatni magamnak, akármikor csikordul a kulcs ajtómban, senki sem kérdi, hol jártam, senki sem kéri számon a távolléte órákat.

Néha hirtelen szakad rám az este, elcsipp valahol a Láncidon, olyankor nézem a Duna tükreben fűrdő csillagokat, lenn a sötétlő örvénylő habokat, a pisógó budai lámpákat. Lassan lemegyek a Duna partra, fellépek a lépcsőkön és megmártom kezem a hideg vízben... Nem, ez nem sós víz, annak más a tapintása, azt megismerném százféle víz közül is.

Csak várok, várom, hogy Anna beadja a válókeresetet, hogy papíron is szabad legyek. Hogy mit kezdek majd a szabadsággal, még nem tudom. Már elfelejtettem, hogy milyen érzés szabadnak lenni. Ez nem is lesz olyan szabadság, mint az a régi volt, amikor őt még nem ismertem és a Kicsi valahol a tündér-

mesék tejeskutjában lubickolt.

A Kicsit kéthetenként szoktam meglátogatni nekem és én is örülök neki, minden nap jobban már magyarul, de azért ha tulgyorsan akar megmondani, csak összehord hetet-havat, gyar — egy német szót változtatva mondatok.

Az ügyvédek nem sok jóval biztatnak. Az ják, kár minden fáradságért, a kislányt nem fűrlni megszereznem, hacsak az anyja...

Nem hiszem, hogy Anna annyira megfelle az óvatosságról és talán... talán bosszantana megfelelkezne magáról. Igaz, hogy azon enyém lehetne a Kicsi. Lám, régen támadt gondolatok, mint ez a mostani. Valakit szerzene Annának, vagy ami még jobb, férjhez adni, akkor két legyet ütnék egy csapásra... szerezhetném a Kicsit és megszabadulnék a tól is.

Lehet, hogy gondolatnak ez jó, de hogy valami tulságosan fenkölt és nemes, az bizonyos. minden a régiben. Ők ott, én itt és közöttünk gyűlölet, semmi szeretet, csak valami, ami minnél rosszabb, több is, kevesebb is — közömbös.

Ujság nincs sok. Pénteken volt a Bélus várnak tárgyalása, ma kapta kézhez a fíu a papírlapból állt, a két kezébe fogta a lapokat és ugkodott velük a levegőben, mintha visszazserzabadságának szárnyai lettek volna.

Hát az én szárnyaim?

Május 30-án reggel felhozták a Gábor cök a különszobába. Megfürdött, felöltözött, elosztott néhány forint borraalót, megvárta, míg kilépszoba, elbucszott Benning nővértől, aki már csak „Benning nővér” lett, ugyanaz a szelidarcúrátságos és gondoskodó ápolónő, aki betegsége első napjaiban volt.

(Folyt. köv.)

ÖZGAZDASÁG

iparosszékház berendezésére tartják meg az árverést

hogy a helybeli törvény-
szeptember 17-én hirdeti ki ité-
iparosszékház ismenetes
iparosszékház tulajdon-
vavalevőleg a munkamara
amely legutóbb betábláz-
a házra négyésfél millió
gazon a címen, hogy ezt az
anak idején az ipartestület
székház szövetkezetnek. A
mára ezenkívül a négyésfél
biztosítására az iparos szék-
vezési tárgyaira foglalást
és a mai napon tüzték ki
árverését. A törvényszék
nyulva hozza meg döntését ar-
szólag, hogy a betáblázás
ny sem, de ettől függetle-

nül, ha csak az utolsó pillanatban for-
dulat nem áll be, ma délelőtt tíz óra-
kor megtartják az árverést. Összesen
tizennégy tárgy kerül árverésre, ame-
lyeknek eladási ára kell, hogy fedez-
ze a munkamara sokat vitatott kö-
vetelését. Hogy ez az összeg elegendő
lesz-e, az más lapra tartozik, éppen
ugy, mint az a kérdés, hogy az ár-
verésen lesz-e résztvevő? Az árverés
ellenére azonban a pereskedés az ipa-
ros székház szövetkezet és a munka-
kamara között tovább folyik és októ-
berben kerül tárgyalásra a Cape-
tianu Nicolae dr. ügyvéd által be-
nyújtott megállapítási kereset arra
vonatkozólag, hogy a munkamara-
nak a követelése jogos-e vagy sem.

két százalékos városi vámilletéket egy százalékos pótdóra akarják átváltoztatni

keredelmi és iparügyi minisz-
tervezetel készítettek a
vámilleték reformjára. Esze-
közvetett adóval a városi
százalékos ad valorem ille-
t négy százalékos pótdóra
amelyet a fényüzési és
adó után számítanak ki
ügyi hatóságok hajtának
közvetett adók útján behaj-
zategyeket az állam becsátaná
re a községeknek és váro-
e csak a költségvetésben fel-
összegek és a régebbi tény-
bedelem arányában. A váro-
zségek tehát mondjanak le

jogaik egyrészeről, hogy a két száza-
lékos illetéket egy négy százalékos
közvetett adóra változtathassák. A
községek jövedelme előreláthatólag
nem fog gyarapodni, de az állam be-
vételei növekednek. A tervezetet a
fővárosi kereskedelmi és iparkamara
elő terjesztették tanulmányozás cél-
jából, azonban a kamara azt teljes
egészében elutasította azzal az indok-
lással, hogy a taxa ad valoremnek
nevezett városi vámilleték törvényte-
len és azt meg kellett volna szüntetni
anélkül, azonban, hogy új adóval hely-
ettesítsék.

Megkönnyítik

üzembővítések engedélyezését

usban életbe lépett kartel-
mint ismeretes szabályozza
ruházások kérdését is. A tör-
előleg a végrehajtási utasítás
sok feltételhez köti az új
állításának, illetőleg az üze-
bővítésének engedélyezését,
gindokoltabb esetekben is. Az
názásokhoz az engedélyt az
trottság adja ki, amely a leg-
ban ragaszkodik a törvény,
annak végrehajtásáról szóló
ri rendelet feltételeihez.

Gyakran megtörténik ezért, hogy az
investíciós kérések elintézése hete-
ket, sőt hónapokat vesz igénybe, ami
súlyos károkat okoz az iparvállala-
toknak. Fővárosi lapok értesítései
szerint, a kereskedelmi és iparügyi
miniszteriumban felmerült az a terv,
hogy az üzembővítések engedélyze-
sét megkönnyítik, illetőleg gyorsabbá
teszik. E célból a rendelettörvény vo-
natkozó intézkedéseit módosítani fog-
ják.

adók behajtása. A pénzügy-
m az autódók behajtásával kap-
u újabb rendelkezéseket léptetett
az autók utáni adó behajtása je-
venként eszközölt adókirovés alap-
gyedévenként történik. A közleke-
edély beadása esetén az autódót
időre, amely alatt a jármű nem
sználásban, leírták. Ez az adóbe-
mód zavart okozott az adóbehajtó
könyvelésben. Ezért a pénzügy-
szeptember 6-án kelt rendeleté-
döntött, hogy a jövőben az autó-
m írják ki előzetesen, hanem mint
külküli tartozást fogják vezetni.
adó fizetése alól való kivadások
adályozása céljából elrendelte a
miniszterium, hogy a járműnyil-
tási lapok alapján az adó pontos
sét ellenőrzékek az illetékes ható-

ságok. Ha a befizetés nem történt meg,
ugy a pénzügyigazgatóságokhoz a hátra-
lékosokról kimutatást kell küldeni kihá-
gási jegyzőkönyv felvétele végett. A ké-
sedelemben levő adófizetők kihágás ese-
tén az autódó háromszorosával egyenlő
bírságot fizetnek.

Olecsőbb a tűzifa vasuti szállítására a fővárosba. A vasut vezérigazgatósága közli, hogy a mai naptól kezdve december 31-ig a tűzifának Bucuresti-be való szállításánál jelentős vasuti fuvarkedvezményeket engedélyez, ha a szállítási utvonalon nem haladja meg a négyszáz kilométert. Arról azonban nem szól a hír, hogy a vidéki városok felé irányított tűzifa szállításánál mikor engedélyeznek kedvezményeket.

Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti) Francia frank 5.70-6.10, svájci frank 30.36-32.78, angol font 669.30-696.98, olasz lira -7.40, dollár 136.62-144.95, belga 22.70-24.80, holland forint 70.38-77.24, cseh korona 4.76-4.90, osztrák schilling 23.50-27.50, magyar pengő 27.50-29.50, német márka -45, dinár 2.85-3.

Valuták magánárfolyama. (Az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti) Francia frank 6.70-6.75, svájci frank 41-42, dollár 138-142, angol font 885-895, olasz lira 8.50-8.70, osztrák schilling 33.50-34, pengő 33.50-34.50, dinár 3.50-3.75, cseh korona 6-6.10, Napoleon arany 1100-1120, arany font 1370-1390

A buzapiac ellanyhult. A Földközi-tengeren való hajózás bizonytalansága kiha-
tással van a romániai gabonapiacra is. A belföldi és így a bánági gabonapiacra a buza iránzata ellanyhult, mert a kereslet esökkent. Ezzel szemben a tengeri iránzata javult. A piaci árak a következők: buza 76 kilós 430, buza 78 kilós 440, tengeri 320, új zab 330, takarmányárpa 350, tavaszi árpa 450, korpa 280, muharmag 400, kismalmi liszt a 30-70-es beosztásból 800, nagymalmi liszt 820 lei százkilónként. A lóheremag 22 és a lucernamag 30 lei kilónként.

Sportesemények

Tíz bajnoki mérkőzést bonyolítanak le vasárnap az A-ligában

Városunk sportközönsége vasárnap már elsőosztályú nemzeti bajnoki mérkőzést tekinthet meg, mert a Chinuzul-Ilsa csapata az Oradea-nagyváradí CAO ellen játszik. A két csapat találkozása mindig szép mérkőzést jelentett s az idén különösen nagy harc várható, mert a Chinuzul-Ilsa újabb győzelmet akar aratni, a CAO pedig az első pontjait szeretné megszerezni.

Petrosani-Petrozsényben a Jiuul az Olimpia ellen veszi fej a pontharcot.

A fővárosban
két mérkőzés is lesz. A Ripensia csapata az ujone Sportul Studentesc együttesével kerül össze, míg az FC Rapid az Unirea Tricolor csapatával mérkőzik.

Lugoj-Lugoson
a Ripensiat verő Vulturi Textila a fővárosi Juventussal kerül szembe. Ez a mérkőzés is igen izgalmasnak ígérkezik.

Aradon
az AMEFA a DUIG csapatát fogadja. A mérkőzés az AMEFA könnyű zsákmányának ígérkezik.

Oradea-Nagyváradon
a Crisana nagy csatát fog vívni az aradi Gloriával. A Crisana a vasárnap vereségét kívánja feledtetni, a Gloria pedig minden erejével védekezni fog.

Cluj-Kolozsvárott
a Victoria kerül szembe a Phönix csapatával. Érdekes, változatos mérkőzésnek ígérkezik.

Brasov-Brassóban
játssza le első bajnoki mérkőzését a Venus együttese. A bajnokcsapat ellenfele az ACFR együttese lesz.

A CAMT VIDÁM ESTJE
A helybeli CAMT sportegylet szeptember 18-án, szombaton este kilenc órai kezdettel a Lloyd-Tavernában vidám estét rendez, amelyre a sportközönséget ez-
uton is meghívják. A rendezőség valóban vidám estét kíván szerezni a közönségnek és ezért máris megkezdte az előkészületeket. Kifünő hangulat és nagy-
szabású táncverseny biztosítja már is a CAMT vidám estjének sikerét.

Cernautiban
a Dragos Voda-Universitatea mérkőzést bonyolítják le. Az Universitatea fiatalokból álló csapata legutóbb igen szépen szerepelt és ezért a cernauti mérkőzésnek is a Cluj-kolozsvári csapat a favoritja.

„Kada” magántanárrá lett
Külföldi sportkörökben sokat beszélnek most arról, hogyan gondoskodik Csehszlovákia egyik öreg sportharcosáról. A csehszlovák testnevelési főiskolán bevezetik tantárgyként a labdarugást. A futballtanszékre a kormány a Kada néven közismert, régi válogatott futballistát: Pesek drt nevezte ki magántanárrá címmel és megfelelő tiszteletdíjjal.

Külföldi eredmények
A magyar nemzeti bajnokság legutóbbi eredményei a következők: Phöbus-ETO 4:0 (1:0), Kispest-Bocskai 5:1 (2:1).

Budge Amerika tenniszbajnoka
Newyorkban játszották le az amerikai tenniszbajnokság keretében a férfi egyes döntőjét Budge és a német von Cramm között. Budge nagy harc után 6:1, 7:9, 6:1, 3:6, 6:1 arányban győzött és megszerezte a bajnoki címet.

Patikák éjjeli szolgálata
SZERDÁN, SZEPTEMBER 15-én, a szolgálati beosztás a következő:
Az I. kerületben a Sft. Ion-utcaiban levő Irgalmasrendi-gyógyszertár.
A II. kerületben a Maresal Joffre-utcaiban levő Schul-gyógyszertár.
A III. kerületben a Carol-uton levő Keller-gyógyszertár.
A IV. kerületben a Vacarescu-utcaiban levő Braun-gyógyszertár.
Az V. kerületben a Corvin-gyógyszertár és Fratelián Panajoth Ernő gyógy-szertára állandó éjszakai szolgálatot tart.

PELLEGRINI
vívóterem
Tanfolyam hölgyeknek, uraknak és gyermekeknek 8 évesőtől kezdve a legmodernebb tanrend-szer szerint.
Nyitva 3-9 óráig L, Piața Lenau 3

Rádió

SZERDA, SZEPTEMBER 15
BUCURESTI

6.30: A reggeli műsor közvetítése.
13: Lemezek.
13.25: Sport.
13.40: Lemezek.
14.15: Hírek.
19: Zenekari hangverseny.
20.50: Lemezek.
21.35: Hegedűjáték.
22.10: Román dalok.
22.45: Vendégloji zene.

BUDAPEST I. 7.45: Torna, utána lemezek. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasások. 13.05: Lemezek. 13.30: Hírek. 14.30: Ének és gordonka. 15.40: Hírek. 17.15: A rádió

diáklőrája. 17.45: Hírek. 18: Egészségügyi előadás. 18.30: Cigányzenekar hangversenye. 18.55: Sportelőadás. 19.30: Móricz Zsigmond elbeszélése. 19.55: Zenekari hangverseny énekisérettel. 21: Somogyi Nusi és Rátkai Márton előadástje. 21.45: Hírek. 22.10: Jazz-zene. 22.40: Vonósnyegyes. 23.45: Katonazene. 1.05: Hírek.

BUDAPEST II. 19.55: Olasz nyelvoktatás. 20.25: Előadás. 21: Lemezek. 22.15: Hírek.

BECS. 20.20: Szimfonikus hangverseny. 21.40: Bärzene. 22.40: Ének. 23.20: Bécsi zene.

BELGRAD. 19.15: Népdalok. 21: A rádiózenekar hangversenye. 21.45: Lemezek. 23.20: Lemezek.

MILANÓ. 22: Operett. 25.14: Táncczene. RÓMA. 20: Vegyes zene. 22: Szimfonikus hangverseny. 23.15: Ének. 24: Táncczene.

VARSO. 19.15: Gitárlemezek. 20: Lemezek. 21: Népzene. 22: Chopin művek. 23: A rádiózenekar hangversenye.

CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 16
BUCURESTI

6.30: A reggeli műsor közvetítése.

13: Lemezek.

13.25: Sport.

13.40: Lemezek.

14.15: Hírek.

19: Lemezek.

20.50: Román dalok.

21.15: Szórakozató zene.

22.45: Vendégloji zene.

BUDAPEST I. 7.45: Torna, utána lemezek. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasások. 13.05: A rádió szalonzenekara. 13.30: Hírek. 14.30: Bajalajkzene. 15.40: Hírek. 17.15: Előadás. 17.45: Hírek. 18: Előadás. 18.30: Ének. 19: Előadás. 19.30: Kézongó-

rás hangverseny. 20.10: Flütös. Cigányzenekari hangverseny. 20.15: A című rádiódrama előadása. 22.10: Hírek. 22.30: Lemezek. 23: Jazzzenekar. Hírek.

BUDAPEST II. 19: Lemezek. 19.55: Cigányzenekar muzsikál. 20: Nyelvoktatás. 21: Hírek. 21.20: Kézongó zene.

BECS. 20.25: Népdalok. 22: Szimfonikus hangverseny. 23.20: Táncczene.

BELGRAD. 19.20: A rádió Hangverseny. 21.30: Szimfonikus. 22.30: Ének. 23.20: Vendégloji. Táncczene.

MILANÓ. 20: Vegyes zene, utána táncczene.

RÓMA. 20: Vegyes zene. 23.15: Játék. 24.15: Táncczene.

VARSO. 19.15: Orgonalemez. 20: Táncok. 23: Áriaest. 23.30: Zongor.

1 leies hirdetése

Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piaja I. C. Braianu 4. II. kerület: Tamás-traffic, Piaja Bădea Cărtan 8 — Kardos-traffic, Piaja Traian (szerb templom mellett) Grósz-traffic, Calea Dorobanților 2. — Harmadik kerület: Helfenbein-traffic, Piaja Lahovari

1 szó ára 1 lej, vastagabb betűvel 2 lej
A legolcsóbb apróhirdetés 10 szög 15 lej
Legolcsóbb hirdetés :: leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket felvesz: Negyedik kerület: March-traffic, Piaja Dragalina 6 — Vittek-traffic, Bulev. Carol 54. — Hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekkel ellátott irásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Oktatás

Beíratások

a Szabászat-akadémiába naponta 8—12 óráig. Tandíjat részletben is lehet fizetni. Felvételvizsgák I. Piața Unirii 13. (2086)

Állást keres

Házvezetőnőnek

menne idősebb úrnő, ki plébánia háztartást 11 évig vezetett, mindent egyedül végez, kiyéve parkett takarítást. Ajánlatokat „Sürgős” jellegre a kiadóba. (2146)

Alkalmazás

Jól főző leányt

vagy asszonyt négyéves gyermekemhez, azonnalra vagy szeptember 15-ére. Bemutatkozni naponta este 6—7 között, I., Str. Milánó 15. (2092)

Mindenes szakácsnő

ki éves bizonyítványokkal rendelkezik, azonnal felvétetik. Cim II., Str. Vulcan 20. (2106)

Mindenes

jól főző szakácsnőt, csakis jó bizonyítvánnyal felveszek. Cim III., Piața Plevnei 8, I. em. (2029)

Szállodai portások, takarítónők

azonnali felvételre kerestetnek a Terminus-szállóba. (2138)

Csemegéssegédek

azonnali belépésre kerestetnek a Terminus-buffetben. (2140)

Lakás

3 szobás

modern lakást keresek a II. kerületben vagy lehetőleg ahhoz közel. Címeket a kiadóba kérem leadni. (2143)

1 szobás

lakást keresek a IV. kerületben. Címek a kiadóba „Csendes lakó” jellegre leadandók. (2144)

Adás-vétel

Női télikabát

egyszerű, de jó állapotban lévő, megvételre keresek, II., Str. Scolii 13. (2135)

Orosz agár

olcsón eladó. Marcu, II., Str. Lorena 32. (2114)

Jó házikútya

állatkedvelőnek, idevaló háztulajdonosnak, olcsón eladó. Reflektánsok adják be címüket a kiadóba. (2115)

Családi ház

2 szoba, mellékhelyiségek, sert, nagy kőszin, II., Str. Hönig 38, eladó. Érdeklődni délelőtt 1—3-ig és délután 6—9 óráig. (2087)

Üzlethelyiség

irodai célokra is alkalmas azonnalra, továbbá 3 szobás II. emeleti modern lakás szeptember elsejére kiadó. Bővebbet a Temesvári Bank házközvetőségénél

Eladnám

tizenkétezer leiről szóló temetkezési egyleti könyvem, megegyezés szerint. (2145)

Eladó

valódi karakül bunda szkunsz gallér és manzsettával és egy b szőrmék. IV., Mircea Voda 3. (2025)

Különféle

Moslék

naponta nagy mennyiségben kapható a Terminus-kávéházban. (2139)

Kerékpárok

(b'ciklik)

Opel, NSU, Görlicke, Steyer, olcsó áron és nagyon előnyös kényelmes részletfizetésre.

Fényképezőgépek és hozzávalók

Agfa, Zeiss és Voigtlander részletfizetésekre is

Football-labdák

legolcsóbban csakis

J. Barbier cégnél
JIMBOLIA-Zsombolya.

Műhely, üzem, vagy raktárhelyiség a II. kerület központjában, kiadó. Str. Dacilor 8. (2141)

Varrónő

házakban varrást olcsón vállal. Cim a kiadóban. (2142)

Asszonyképző akadémia

Ritkán jelenik meg oly érdekes könyv, mint az, ami most került a piacra Dr. Bianchini Stella tollából. Főbb tartalom: Alapvető igazságok a szerelemben — Mikor a nő odaajándékozza magát — Fiatal lányok és idős férfiak — Szerelm és hazugság — Korkülönbség a szerelemben — Miért hazudik a nő? — Fiatal lány és az ideál — Szerelmi örültek — A nő és férfi a szerelemben — Boldogtalan szerelem — A nő koráról és természetéről — Tanácsok férfiak számára — A nő és a tisztaság — A diszkreció — Az okos és a buta nő — Milyen nők tudnak szeretni? — A feleség és a szerető stb. és még közel 30 hasonló cikk, tanulmány. Ára 20 lei és kapható az összes hírlapárusoknál, továbbá a Déli Hírlap kiadóhivatalában is. Hasonló tartalommal jelent meg ezelőtt: „A hódítás művészete”, illusztrációkkal, száz oldalon, ára 20 lei.

Primaria Municipiului Timisoara.

No. IV. 34.858/1937

Publicațiune

Se aduce la cunoștința celor interesați, că în ziua de 21 luna Septemvrie anul 1937, ora 17, se va ține în localul Primăriei Municipiului Timisoara, din Piața Libertății No. 1, etaj I. ușa 47, tratore prin bună învoială pentru procurarea a 50 buc. mese și 500 buc. scaune, din lemn, necesare pe seama Redutei Palatului Cultural din Timisoara. Tratorea se va ține în conformitate cu art. 88—110 inclusiv din Legea Contabilității, Publice, Regulamentului O. C. L. și norme publicate în Monitorul Oficial No. 127 din 4 Iunie 1931.

Toate persoanele cari vor lua parte la tratore vor depune pe lângă ofertă și o garanție de 5 la sută din valoarea furniturii oferite, iar oferta se va face numai în conformitate cu caetele de sarcini, cari pot fi văzute în ficare zi între orele 8—14 în localul Primăriei, etaj I. ușa No. 54.

Timisoara, la 7 Septemvrie 1937.

Primaria Municipiului Timisoara.

Hirdessen
a Déli Hírlapban

Nyomatott a Hunyadi-nyomda körtorgőgépén Timisoara I., Piața Lenau 3.